

Nr. 81 din 04 mai 2020

Dlui Ion Chicu,
Prim Ministru al Republicii Moldova

Dlui Ion Perju,
Ministrul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediu

Cancelaria de Stat

Aviz

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației
(**Număr unic 254/MADRM/2020**)

1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit adresarea din partea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de a examina și de a veni cu un aviz în privința proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației.

CALM a analizat prevederile proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale, stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- Constituția Republicii Moldova;
- Codul civil nr.1107/2002;
- Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
- Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006;
- Legea privind delimitarea proprietății publice nr.29/2018;
- Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr.523/1999;
- Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică nr.63/2019

3. Constatări/obiecții principale:

În urma analizei proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la transmiterea unor bunuri, CALM a identificat încălcări ale principiilor constituționale și legale privind organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale (APL).

1. Acțiunea nr.1 din Planul de acțiuni pentru anul 2020-2023 privind soluționarea unor probleme din domeniul hidroameliorației (mai departe Planul de acțiuni) este una irelevantă și nu soluționează sub nicio formă problemele existente în domeniul hidroameliorației. Ținând cont de faptul că obiectele infrastructurii ingineresti, ce țin de domeniul hidroameliorației, în mare parte nu sunt bunuri imobile în sensul art.459 alin. (2) Cod civil - acestea nu pot fi supuse procesului de delimitare în limitele Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică nr.63/2019.

Aceste bunuri urmează a fi delimitate în limita prevederilor Legii privind delimitarea proprietății publice nr.29/2018. Conform prevederilor art.23 alin. (1) din Legea suscitată, Guvernul în termen de 6 (șase) luni de la data intrării în vigoare a legii urma să aducă în concordanță actele sale normative cu prevederile acesteia și să aprobe actele normative necesare executării prevederilor legii. Astfel, pentru delimitarea obiectelor de infrastructură inginerescă, inclusiv din domeniul hidroameliorației, la momentul actual nu există reglementări corespunzătoare.

2. Acțiunea nr.2 este una inaplicabilă. Autoritățile publice locale nu administrează sisteme de irigare/desecare proprietate a statului. Acestea din urmă sunt incluse în actele normative ale guvernului, fiind administrate de către Întreprinderile de Stat create în acest sens sau Asociațiile Utilizatorilor de Apă (a se vedea: Hotărîrea Guvernului nr. cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile nr.351/2005). Rezultă că, indicatorul de progres nu este corelat cu acțiunea și depășește prevederile legale.

În realizarea competențelor sale, autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale și prin alte tratate la care Republica Moldova este parte. Raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune. Între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare. Astfel documentele aprobate de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pot avea doar caracter de recomandare pentru acestea (art.6 din Legea administrația publică locală).

3. Acțiunea nr.3 este inaplicabilă. Specificăm că obiectele de infrastructură inginerescă (în speță sisteme de irigare/desecare) nu dispun de terenuri aferente, acestea au fost create pentru irigarea/desecarea unor anumite suprafețe de terenuri. Totodată, ne exprimăm nedumerirea asupra faptului că în lista instituțiilor responsabile de procesul de delimitare lipsesc autoritățile publice locale, or procesul de delimitare presupune delimitarea bunurilor după apartenență între diverse niveluri ale administrației publice.

4. Potrivit art.1 alin.(6) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ teritoriale nr.523/1999 sunt bunuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale toate bunurile mobile și imobile, aflate pe teritoriul lor pînă la intrarea în vigoare a Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, cu excepția bunurilor ce se aflau în proprietatea statului și în proprietate privată. Astfel, patrimoniul public urmează a fi delimitat respectînd criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței acestuia (art.13 alin. (4) Legea privind descentralizarea administrativă nr.435/2006).

5. Cu referire la conceptul reorganizării Întreprinderilor de Stat Stațiunile de Irigare Tehnologică și transmiterii obiectelor de infrastructură inginerescă gestionate de acestea

către Asociațiile Utilizatorilor de apă, considerăm că această acțiune este una care prezintă un risc sporit pentru dezvoltarea și existența propriu-zisă a sistemelor de irigare/desecare. Reieșind din situația curentă de utilizare a sistemelor de irigare de către Asociațiile Utilizatorilor de Apă reparate în cadrul proiectului „Compact”, putem afirma cu încredere că în lipsa unui mecanism fezabil de exercitare a dreptului de proprietate și altor drepturi asupra sistemelor de irigare/desecare, sistemul hidroameliorației este supus unui pericol emitent de degradare a obiectelor fizice.

Pentru asigurarea durabilității și dezvoltării continuu a sistemelor de irigare/desecare, drept element indispensabil al agriculturii înalt productive, în condițiile secetelor tot mai pronunțate și mai îndelungate în timp, propunem transmiterea sistemelor de irigare/desecare și a obiectelor colaterale în proprietatea autorităților publice locale, care ulterior, la crearea și cererea asociațiilor vor transmite acestora sistemele date în baza mecanismelor create de Guvern.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că acest Proiect **Nu poate fi susținut** spre aprobare în formatul dat, dar urmează a fi reexaminat în conformitate cu obiectiile expuse mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. L.Malai
Tel. (022) 22-35-09